

Rikshospitalet

- “mitt andre hjem”

CAMILLA TJESSEM

Barnekirurgisk avdeling på Rikshospitalet har på mange måter blitt mitt andre hjem opp igjennom livet. Jeg har vært igjennom mange operasjoner og tilbrakt mye tid på sykehuset, spesielt som liten og tenåring, men til syvende og sist har dette resultert i at jeg har mulighet til å leve et helt normalt liv- som alle andre! I denne artikkelen vil jeg dele mine erfaringer om hvordan det var å være barn og ungdom på sykehus.

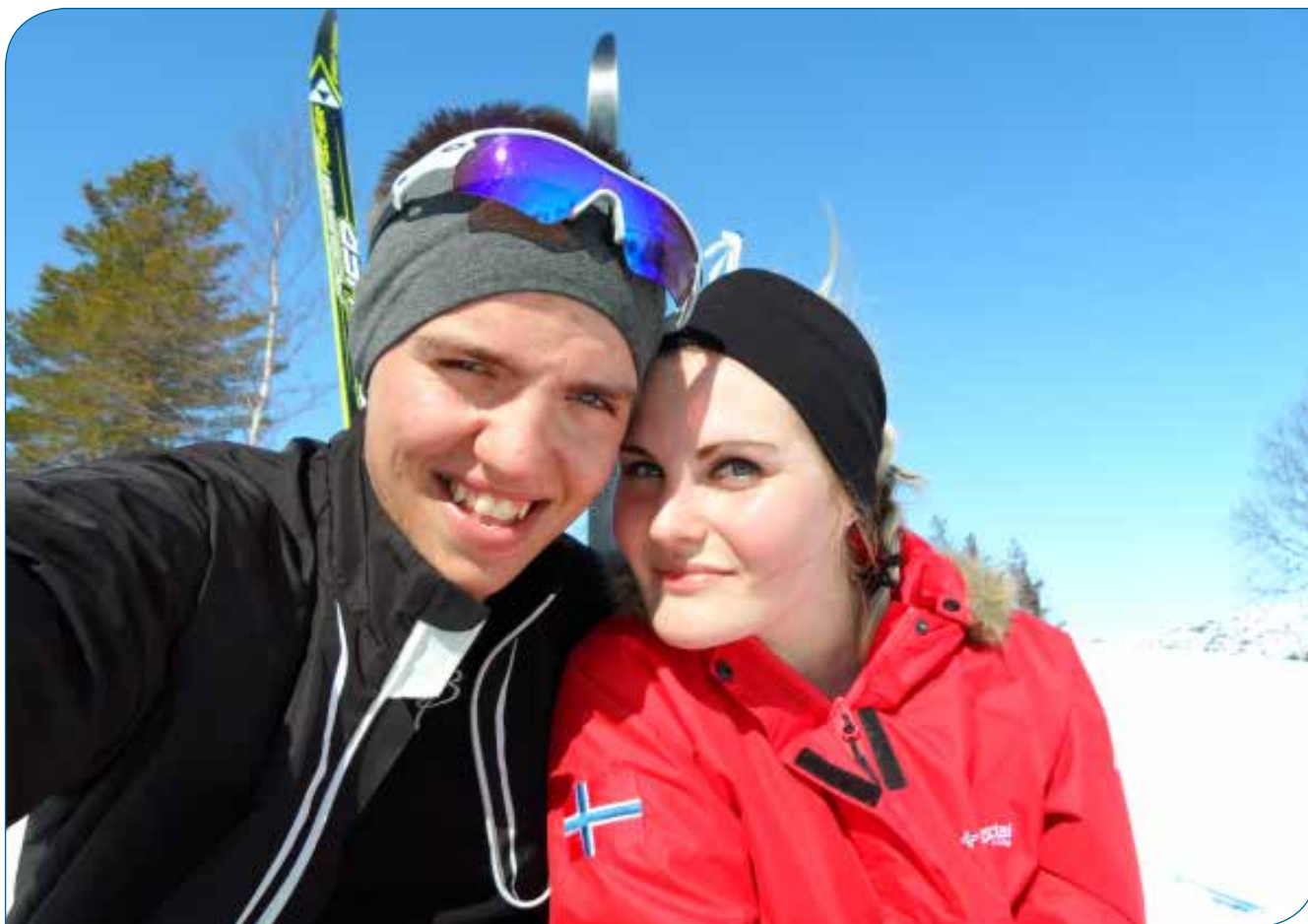
Som nyfødt ble jeg sendt til Rikshospitalet. Grunnen for dette var at jeg ble født med en sjelden diagnose som ikke var så veldig kjent. På Rikshospitalet ble vi tatt godt imot og her traff vi Dr. Refsum for første gang. Det var Dr. Refsum som bestemte seg for å operere meg og dermed han som reddet livet mitt. Jeg fikk utlagt stomi rett etter fødselen. Stomi er utlagt tarm for å avlaste ett sykt organ. Det kan være mange grunner for å få utlagt tarm. Grunnen min for at jeg fikk utlagt tarm var at jeg ble født med store misdannelser, der den eneste utveien for min del var å posere på magen. Som 5åring fikk jeg to poser på magen og den dag i dag har jeg enda mine to poser på magen. Jeg er en 21 år gammel jente som går på sykepleierstudier og trives med mine to stomier.

Opp igjennom var jeg innlagt på Rikshospitalet hvert år. Helt fra begynnelsen av min sykehushistorie prøvde vi å fokusere på det positive med å være innlagt på sykehus. Jeg husker ikke så mye fra mine barneår på sykehus, men jeg vet at det jeg forbandt med sykehuset som liten var alle de snille og gode folkene i hvitt. Jeg husker at jeg synes de så ut som noen engler. Vi dokumenterte alltid tiden på sykehuset. Etter å ha sett igjennom gamle bilder kunne jeg se at jeg stort sett smilte på hvert bilde, selv om jeg var på sykehus og mange ganger måtte igjennom mye vondt. Dette må være ett godt tegn på at å være på sykehus som barn ikke bare var skummelt og dumt. Å reise på sykehus inneholdt som regel også å få gjøre gøy ting som å reise til Oslo S og shoppe. Som foreldre til barn på sykehus vil jeg gi tipset om å prøve å gjøre sykehus til noe barn kan forbinde med gøy. For meg er det både mange dårlige, men og mange gode minner som sitter igjen. Her er det viktig å poengtere at det er de gode minnene som sitter aller best og det er nok dette som har gjort Rikshospitalet til vårt andre gode og trygge hjem med tiden.

Min familie og jeg husker også godt hvordan vi ble tatt imot av helsepersonalet. Godt og kjent personal gjorde at vi kunne senke skuldrene og kjenne på tryggheten innenfor veggene. Vi fikk god støtte fra helsepersonell i vanskelige situasjoner og vi fikk være oss

selv. Alle som har vært på sykehus vet at tiden en er på sykehus er som å leve i en liten egen boble innenfor de hvite veggene. Da er det godt med gode samtalepartnere og god støtte fra helsepersonell. Jeg husker godt at det alltid var ett gledelig gjensyn med helsepersonalet hver gang vi kom til sykehuset. Før jeg ble tenåring hadde jeg trolig nok sovet på alle pasientrommene på avdelingen.

Jeg var heldig å få lov til å være i barneavdelingen til jeg ble 17 år. Her følte både jeg og familien min oss trygg. Vi hadde fått bygget opp en veldig god relasjon til personalet på barneavdelingen. Her vil jeg poengtere at det også er svært viktig at helsepersonell fokuserer på pårørende rundt pasient. Her viser jeg til mine søstre. De ble også alltid godt tatt i mot, fikk informasjon og fikk være med. Jeg husker jeg synes det var veldig godt å ikke måtte fortelle om min bakgrunnshistorie og sykehushistorie flere ganger, da helsepersonalet kjente oss veldig godt. Det jeg husker best fra mine ungdomsår på barneavdelingen er mye latter, glede og at helsepersonalet faktisk greide å fokusere på "de små ting". Med dette mener jeg at de snakket til meg som ungdom og vi hadde mange samtaler uten for mye fokus på sykdom. Det var flere ganger helsepersonalet heller spurte meg om gutter, sminker osv. istedenfor hvordan min urin så ut eller hvordan jeg følte meg. Dette satt jeg utrolig stor pris på. Ett tips her som alle kan ta med seg er at en må huske at en er ungdom med vanlige ungdomsproblemer selv om en tilbringer mye tid på sykehuset.

Mine ungdomsår på sykehuset var veldig blandet av både positive og negative opplevelser. Alle vet at ungdomstiden tar med seg mange utfordringer selv om man må være på sykehus eller ei. Som ungdom skal en begynne å være med ta valg og begynne å bli selvstendig. Erfaringer jeg har gjort meg er at jeg føler ungdom må bli fort voksne og selvstendig i sykehussammenheng. For både min familie og jeg var overgangen fra barneavdelingen til voksenavdeling sykehuset veldig vanskelig og tøft. Jeg måtte som 17 åring gi slipp på de trygge og gode rammer på barneavdelingen. Her fikk vi god oppfølging, hadde kontaktpersoner og kjent personal.

På voksenavdelingen følte jeg at ingen kjente meg og jeg skulle plutselig stå alene med valg, undersøkelser og reiser til sykehus. For nå kunne jeg jo ikke ha med min mor lenger på sykehuset. Jeg husker jeg synes det var skummelt å måtte stå helt på egne bein, ta alle telefoner og følge opp alle timer på voksenavdeling.

Med andre ord kan jeg si at jeg føler ungdommene på sykehus "faller mellom to stoler". For meg som har en sammensatt diagnose ble overgangen til voksenavdeling veldig forvirrende. Nå skulle jeg forholde meg til mange leger i ulike spesialfelt.

Jeg vet at det kan være vanskelig å tilrettelegge for ungdom på sykehus og at ungdom er en egen aldersgruppe som lett kan føle seg oversett på sykehus. Enten har en barneavdelingen som fort kan bli litt for "barnslig" for ungdom eller så har en voksenavdelingen hvor en raskt må bli voksen og selvstendig. På min første innleggelse på voksenavdeling ble jeg korridorpatient og de visste ikke hvem som hadde ansvar for meg. For meg var dette litt skummelt, men igjen så hadde jeg jo mye erfaring med sykehus slik at det gikk helt greit. Her er det viktig å poengtere at dette er kanskje ett veldig drastisk eksempel og det er ikke alle ungdommer som kommer til å oppleve dette. Med dette vil jeg vise til at overgangen fra barn til voksenavdeling kan være en utfordring og det er viktig å tidlig å forberede seg til det.

Moren min begynte å forberede meg til overgangen fra barn til voksenavdeling tidlig. Dette synes jeg var veldig bra og når jeg tenker på det den dag i dag er jeg veldig glad og takknemlig for det. Jeg fikk som tenåring begynne å ta valg, snakke i samtale med

Camilla fikk sin tarmstomi rett etter fødselen, og urostomi da hun var fem år. Hun trives godt på hesteryggen og gjør alt som andre småbarn elsker å gjøre.

leger og sykepleiere samt ta en del ansvar selv. Dette synes jeg var en veldig trygg og god måte å forberede meg på, da jeg viste jeg alltid hadde moren min bak meg. Moren min fokuserte også mye på at helsepersonalet skulle snakke til meg, ikke hun. Da det tross alt var meg det handlet om meg og ikke hun. En slik forberedelse gjorde meg mer trygg i min situasjon og jeg fikk mer innblikk og oversikt over egen situasjon. Dette har vært veldig godt å ha med seg i overgangen fra barn til voksen. Tipset jeg vil gi her til foreldre og ungdom er at en bør begynne å ta litt og litt ansvar, og foreldre må gi litt og litt mer slipp på barnet/ungdommen sin. Moren min sa at overgangen fra barn til voksen var vanskelig. Dette da hun måtte gi slipp og la meg ta over. Hun har sagt til meg at dette var både nervepirrende og skummelt, men at hun visste at hun måtte gjøre det. Videre har hun sagt at hun er veldig takknemlig for at jeg har en god samboer som følger veien videre og er med meg sykehus og undersøkelser. Dette er jeg veldig takknemlig for.

Min mor og jeg har snakket mye om min overgang fra barn til voksenavdeling. Vi kom frem til at dette var en periode med mye usikkerhet og vi skulle ønske at det var ett samarbeidsmøte før overgangen. Dette spesielt med tanke på at jeg har en kronisk tilstand og har vært på sykehus opp til flere ganger. Dette er tips både foreldre, ungdom og helsepersonell på sykehus kan ta med seg. Det burde være ett samarbeidsmøte med både helsepersonell fra barne- og voksenavdeling, samt med foreldre og barn som er mye på sykehus. Med dette kunne vi fått en bedre dialog og samarbeid avdelingene imellom. Som ett resultat av dette kunne jeg fått avklart en kontaktperson, blitt kjent med ny avdeling og fått bedre oppfølging. Viktigste å poengtere her at dette kunne bidratt til at min familie og jeg hadde blitt tryggere i situasjonen og fått en bedre overgang fra barn til voksenavdeling.

Viktige ord jeg har bemerket meg etter å fått erfaringer med å være ungdom på sykehus er: relasjon, trygghet, inkludere, ærlighet, bli sett og hørt, snakke med ikke mot og samarbeid. Dette er alle ord som var og er svært viktig for meg på sykehus og jeg ønsker at helsepersonell og andre tar med seg disse viktige ord. Her vil jeg spesielt ta frem ordet ærlighet. Mine erfaringer med dette ordet er at jeg synes at det er viktig at helsepersonell og andre personer rundt en på sykehus skal være ærlig. Er en undersøkelse vondt, så si den er vond. Det er bedre at en kan forberede seg å bli ferdig med det, en at helsepersonell sier "nå kjenner du ett lite stikk" også er det mye vondere en som så. Dette kan resultere i at tilliten mellom pasient og helsepersonell kan bli brutt. Barn og ungdommer er veldig flinke til å tolke hvem som snakker sant og ei, så vet dere det. Til sist vil jeg si pasient er i fokus. Selv om en er barn eller ungdom så ha oss i fokus, snakk til oss, se oss. Veldig viktig.

Jeg har alltid sagt at mine poser på magen ikke definerer meg som person. Men hva jeg har opplevd opp igjennom og alle sykehusinnleggelsene har bidratt til den personen jeg er blitt i dag. Åpen, ærlig og jeg har kommet styrket utav situasjonen.

Jeg er sikker på at mitt andre hjem Rikshospitalet og familien min er grunnen for at jeg er slik jeg er i dag. Med dette ønsker jeg å være åpen, ærlig og dele erfaringer med dere. Ønsker dere flere tips og erfaringer kan dere gå inn på min blogg: www.camillatjessem.blogg.no. Den dag i dag har posene på magen blitt mine to

bestevenner og jeg vil ikke være foruten alt jeg har opplevd. Uten posene på magen hadde jeg ikke møtt alle de fantastiske menneskene jeg har møtt på sykehuset. Tenk at jeg enda har kontakt både med Dr. Refsum og andre sykepleiere. Så god relasjon fikk jeg til dem. Tusen takk alle dere som har hjulpet meg og vært der for oss opp igjennom. Vi er evig takknemlig.

Ønsker dere flere tips og erfaringer kan dere gå inn på min blogg:
www.camillatjessem.blogg.no

